

OPINIA O PROGRAMIE STUDIÓW
„JĘZYK POLSKI I LITERATURA OBCA ORAZ JĘZYK I LITERATURA
UKRAIŃSKA” ZACHODNIOUKRAIŃSKIEGO UNIWERSYTETU
NARODOWEGO W TARNOPOLU, UKRAINA

Autorzy: Iryna Szkicka, Łesia Biłowus, Jurij Szczerbiak, Natalia Liszczyńska, Natalia Jabłońska, Anastazja Perig.

Tytuł programu: „Język polski i literatura obca oraz język ukraiński i literatura”

Etap edukacyjny: Pierwszy poziom wykształcenia wyższego (licencjat)

Kierunek studiów: Filologia polsko-ukraińska

Dziedzina wiedzy: A Edukacja

Przedstawiony program studiów autorstwa Iryny Szkickiej, Łesi Biłowus, Jurija Szczerbiaka, Natalii Liszczyńskiej, Natalii Jabłońskiej i Anastazji Perig przeznaczony jest do realizacji na pierwszym (licencjackim) poziomie studiów przez studentów I-IV roku specjalności A4 „Szkolnictwo średnie (według specjalności przedmiotowych)” specjalności przedmiotowej A4.028 „Język polski i literatura obca”, dodatkowa specjalność przedmiotowa A4.01 „Szkolnictwo średnie (język ukraiński i literatura)”.

Autorzy uwzględniają nowoczesne wymagania stawiane nauczycielom języka polskiego i literatury obcej oraz języka i literatury ukraińskiej, aktualną sytuację na rynku pracy oraz zmiany spowodowane reformami systemu edukacyjnego. Program jest ukierunkowany na przygotowanie fachowców o wysokim poziomie kwalifikacji, zdolnych do prowadzenia działalności pedagogicznej, metodycznej i społeczno-kulturowej w placówkach kształcenia średniego i zawodowego, i przewiduje kształtowanie kompetencji integralnych, ogólnych i zawodowych oraz wyników kształcenia niezbędnych do nauczania języka polskiego i literatury obcej, a także języka ukraińskiego i literatury ukraińskiej.

Struktura programu jest spójna i przejrzysta: dokument zawiera niezbędne informacje o uzyskiwanej kwalifikacji absolwentów, celu głównym, metodach nauczania, kompetencjach i efektach poszczególnych edukacji, a także o przedmiotach obowiązkowych przewidzianych w trakcie studiów.

Warto zaznaczyć, że przedmioty obowiązkowe zostały dopasowane bardzo trafnie: zachowano równowagę między cyklami kształcenia ogólnego i zawodowego, teorią i praktyką. Kształcenie zawodowo-praktyczne specjalistów obejmuje naukę obowiązkowych przedmiotów filologicznych i przedmiotów z zakresu psychologii i pedagogiki, komunikację biznesową w języku polskim i ukraińskim, a także praktykę pedagogiczną w szkołach średnich. Program przewiduje wykorzystanie interaktywnych technologii edukacyjnych; technologii różnicowania poziomu nauczania, nauczania jako badania; nauczania modułowo-blokowego, korporacyjnego, projektowego; technologii rozwoju krytycznego myślenia. Pozwala to w pełni ukształtować wiedzę, praktyczne umiejętności i kwalifikacje niezbędne współczesnemu specjalistom.

Metody nauczania: wykłady i zajęcia praktyczne, konsultacje, seminaria naukowe, staże/praktyki, elementy kształcenia na odległość (online, elektroniczne). Autorzy preferują nauczanie problemowe z elementami autodukcji, nauczanie na

odległość na platformie „Moodle”, nauczanie oparte na badaniach oraz szkolenia praktyczne.

Program studiów przewiduje wykorzystanie interaktywnych technologii edukacyjnych; zróżnicowanie poziomów nauczania, nauczanie jako badanie; nauczanie modułowo-blokowe, korporacyjne, projektowe; technologii rozwoju krytycznego myślenia. Pozwala to w pełni ukształtować wiedzę, praktyczne umiejętności i kwalifikacje niezbędne współczesnemu specjalście.

Mocne strony programu:

1. Program nawiązuje do aktualnej wiedzy naukowej, jest nowoczesny i interdyscyplinarny.
2. Dwukierunkowe kształcenie, znacznie rozszerzające możliwości zatrudnienia.
3. Odpowiada zapotrzebowaniom rynku pracy na fachowców ze znajomością języka polskiego i ukraińskiego.

Zaplecze kadrowe, materialno-techniczne, informacyjne i dydaktyczno-metodyczne na Zachodnioukraińskim Uniwersytecie Narodowym umożliwia wysokiej jakości kształcenie specjalistów-filologów ze znajomością języka polskiego i ukraińskiego oraz literatury.

Rekomendacja:

W oparciu o powyższe, dochodzimy do wniosku, że opiniowany program studiów jest spójny pod względem merytorycznym i dydaktycznym, odpowiada współczesnym potrzebom i wymogom kwalifikacyjnym dla fachowca w dziedzinie „Szkolnictwo średnie (w zakresie przedmiotów specjalistycznych: „Szkolnictwo średnie (język i literatura obca) (polski)”, „Szkolnictwo średnie (język ukraiński i literatura ukraińska)”)” i może być wdrażany w celu kształcenia tego rodzaju specjalistów.

Dr hab. Sławomir Śliwa
 Profesor Akademii Nauk Stosowanych
 Wyższej Szkoły Zarządzania
 i Administracji w Opolu

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH
 WYŻSZA SZKOŁA
 ZARZĄDZANIA I ADMINISTRACJI
 W OPOLU
 45-085 Opole, ul. Niedziałkowskiego 18
 Skrytka pocztowa 526

DZIEKAN
 Wydziału Nauk Społecznych

 dr hab. Sławomir Śliwa
 prof. A.N.S.-B.SZiA

ВІДГУК
на освітньо-професійну програму
«Польська мова і зарубіжна література та українська мова і література»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
предметною спеціальністю А4.028 Польська мова та зарубіжна література
додаткова предметна спеціальність А4.01 Середня освіта (Українська мова і
література) галузі знань А Освіта
Західноукраїнського національного університету

Освітньо-професійна програма «Польська мова і зарубіжна література та українська мова і література» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) Західноукраїнського національного університету є актуальною та затребуваною в сучасному освітньому просторі України. Вона спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних здійснювати педагогічну, методичну та соціокультурну діяльність, що є важливим в умовах сучасного суспільного розвитку і глобалізації.

Поєднання вивчення польської мови та зарубіжної літератури з українською мовою і літературою відповідає сучасним вимогам ринку праці та розширює можливості працевлаштування випускників. Кваліфікація «учитель польської мови та зарубіжної літератури, української мови і літератури закладу загальної середньої освіти» є затребуваною, особливо з огляду на зміцнення українсько-польських відносин та інтеграцію України до європейського простору.

Загальний обсяг програми складає 240 кредитів ЄКТС для вступників на базі повної загальної середньої освіти, що відповідає стандарту бакалаврської підготовки. Програма чітко поділена на цикли загальної та професійної підготовки, забезпечуючи системний підхід до формування компетентностей. До обов'язкових компонентів ОПП включено дисципліни, що формують як загальні компетентності (історія державності та культури України, філософія, психологія, педагогіка, іноземна мова, цифрові технології та ін.), так і фахові (практичний курс польської мови, сучасна польська та українська літературна мова, історія української та зарубіжної літератури, методики викладання мов, зарубіжної та української літератури та ін.). Написання курсових робіт, а також проходження практик сприяє закріпленню теоретичних знань і формуванню практичних навичок здобувачів освіти.

Мета програми — сформувані інтегральні, загальні та фахові компетентності, необхідні для виконання спеціалізованих завдань у сфері педагогічної діяльності. Програмні компетентності охоплюють широкий спектр знань та умінь, включаючи високий рівень володіння польською мовою, здатність до лінгвістичного і літературознавчого аналізу, використання сучасних методик викладання та інформаційно-комунікаційних технологій.

Особливо варто відзначити ПК10. Здатність підтримувати ділову комунікацію польською та державною мовами з усіма суб'єктами інформаційного ринку, що є цінною навичкою для подальшого працевлаштування.

Програмні результати навчання, репрезентовані в ОПП, деталізовані та відповідають вимогам, що висуваються до сучасного вчителя-філолога, зокрема навички критичного мислення, інтеграції змісту різних освітніх галузей і роботи в інклюзивному освітньому середовищі.

Загалом рецензована освітньо-професійна програма є добре продуманою та структурованою, забезпечує ґрунтовну підготовку фахівців, які відповідатимуть потребам сучасної освіти та ринку праці, і заслуговує на позитивну оцінку та затвердження.

15 травня 2025 року

Рецензент:

Доктор філологічних наук, професор,
професор кафедри української мови
Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

Handwritten signature

Наталя КОБЧЕНКО

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму
«Польська мова і зарубіжна література та українська мова і література»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
предметною спеціальністю А4.028 Польська мова та зарубіжна література,
додаткова предметна спеціальність А4.01 Середня освіта (Українська мова і
література) галузі знань А Освіта
Західноукраїнського національного університету

Представлена освітньо-професійна програма «Польська мова і зарубіжна література та українська мова і література» Західноукраїнського національного університету розроблена відповідно до сучасних вимог до підготовки педагогічних кадрів і заслуговує на високу оцінку. Вона є актуальною та своєчасною відповіддю на потреби українського освітнього простору. Програма спрямована на підготовку кваліфікованих учителів польської мови та зарубіжної літератури, а також української мови та літератури для закладів середньої освіти. Поєднання двох споріднених філологічних спеціальностей є безумовним позитивом, оскільки це розширює професійні можливості випускників та підвищує їхню конкурентоспроможність на ринку праці. З огляду на посилення значення польської мови в контексті європейської інтеграції України та розвитку добросусідських відносин така спеціалізація є важливою.

Зауважимо, що рецензований документ має логічну структуру, що відповідає вимогам бакалаврського рівня вищої освіти. Загальний обсяг 240 кредитів ЄКТС забезпечує достатню кількість часу для ґрунтовного засвоєння матеріалу. Зміст програми гармонійно поєднує фундаментальну підготовку фахівців із педагогіки, психології та загальних гуманітарних дисциплін із глибоким вивченням двох мов, зарубіжної та української літератури. До обов'язкових освітніх компонентів включено ключові дисципліни, необхідні для формування фахових компетентностей, зокрема «Практичний курс польської мови», «Сучасна польська мова», «Сучасна українська літературна мова», «Історія української літератури», «Історія зарубіжної літератури», методики викладання польської та української мов, української та зарубіжної літератури. Цей перелік свідчить про системний підхід до підготовки фахівців. Наявність вибірових компонентів дає студентам можливість поглибити знання у сферах, що їх цікавлять, та сформувати індивідуальну освітню траєкторію. Практична підготовка, яка передбачає проходження навчальної, пропедевтичної та педагогічної практик, а також написання курсових робіт, є важливим елементом формування професійних навичок.

Програма чітко визначає мету та цілі навчання, спрямовані на формування інтегральних, загальних і фахових компетентностей. Особливо цінним є очікуваний рівень володіння польською мовою, що дасть змогу випускникам вільно використовувати її у професійній діяльності та сприятиме міжкультурному діалогу. Програмні компетентності становлять здатність до лінгвістичного, літературознавчого та культурологічного аналізу, використання

сучасних освітніх технологій, критичне мислення, здатність до саморозвитку та постійного навчання тощо. Детально визначені програмні результати навчання дають чітке уявлення про те, які знання та вміння матиме випускник, що дає змогу забезпечити об'єктивне оцінювання якості його підготовки.

Рецензована освітньо-професійна програма є якісним освітнім продуктом, що відповідає стандартам вищої освіти, спрямована на формування компетентностей, необхідних для успішної майбутньої професійної діяльності здобувачів освіти, і може бути рекомендована до затвердження та реалізації в навчальному процесі.

16 травня 2025 року

Рецензент:
доктор філологічних наук,
професор кафедри української мови
Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна

Тетяна ПЕТРОВА

ПІДПИС ЗАСВІДЧУЮ
Начальник відділу діловодства
Центру документації

Герешко в сьомому

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Польська мова і зарубіжна література та українська мова і література» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) предметною спеціальністю А4.028 Польська мова та зарубіжна література, додаткова предметна спеціальність А4.01 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань А Освіта
Західноукраїнського національного університету

Українська освіта в умовах сьогодення зазнала багатьох трансформацій, реагуючи на виклики часу й обставини: змінюються методи навчання і викладання, підходи до підготовки й оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, навчальний процес зазнає дедалі більшого впливу новітніх інформаційних технологій. Робота в таких умовах вимагає від фахівця-словесника міцних, глибоких знань зі своєї спеціальності, бездоганного володіння рідною та іноземними мовами, мобільності, гнучкості, стресостійкості, постійної праці над собою.

Рецензована освітньо-професійна програма «Польська мова і зарубіжна література та українська мова і література» відповідає вимогам часу, адже створена з метою підготувати висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців із польської мови та зарубіжної літератури, української мови та літератури із широкими можливостями працевлаштування, здатних здійснювати педагогічну, методичну і соціокультурну діяльність в умовах швидкого суспільного розвитку та глобалізації.

Програма розроблена відповідно до положень проєкту Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) 2024 року, Професійного стандарту учителя, Концепції розвитку педагогічної освіти, з урахуванням вимог Нової української школи та вимог часу. Загальний обсяг освітньої програми становить 240 кредитів, 180 із яких відведено на вивчення обов'язкових освітніх компонент і 60 на вибіркові. Освітні компоненти циклу загальної та професійної підготовки відповідають вимогам чинного проєкту Стандарту вищої освіти спеціальності «Середня освіта (за предметними спеціальностями)» і формують усі передбачені ним компетентності.

Позитивним є те, що розробники ОПП виважено сформуливали перелік обов'язкових освітніх компонент. У циклах загальної та професійної підготовки враховано і добре збалансовано всі необхідні складові підготовки педагогічного працівника-словесника – філологічну, педагогічну, психологічну та загальногуманітарну.

Варто відзначити, що філологічна складова підготовки бакалаврів-словесників також є «симетричною»: дисципліни, які формують знання із

польської та української мов, мають приблизно однакову кількість кредитів; історія української та зарубіжної літератури вивчаються паралельно.

На окрему увагу заслуговують дисципліни «Документна лінгвістика» та «Ділова польська мова» — їх вивчення розширить можливості працевлаштування випускників спеціальності. Програма вдало враховує принцип академічної свободи: при написанні курсової роботи здобувачі освіти можуть обирати теми з мови або літератури.

Здійснивши детальний аналіз рецензованої освітньо-професійної програми, підготовленої колективом авторів кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності Західноукраїнського національного університету, можемо зробити висновок, що програма є логічною, актуальною, відповідає чинному проєктові Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) і може бути впроваджена у навчальний процес. Рекомендуємо її до затвердження.

9 травня 2025 року

Рецензент

Юлія ВАСЕЙКО,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри полоністики і
перекладу Волинського
національного університету імені
Лесі Українки

